

LT

LT

LT

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2010.10.7
KOM(2010) 549 galutinis

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Finansų sektoriaus apmokestinimas

{SEK(2010) 1166 galutinis}

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

Finansų sektoriaus apmokestinimas

1. KONTEKSTAS

Atsižvelgiant į neseniai įvykusią finansų krizę ir dėl finansinio nestabilumo realioje ekonomikoje patirtas sąnaudas sustiprėjo poreikis sukurti tvirtesnę finansų sistemą. Be to, vystymosi, veiksmingo išteklių naudojimo ir klimato kaitos srityse taip pat yra keletas iššūkių, darančių poveikį biudžetui. Atsižvelgiant į tai, kyla klausimas, ar papildomi finansų sektoriaus mokesčiai galėtų tapti pajamų šaltiniu.

2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Taryba, rengdamasi Didžiojo dvidešimtuko (G20) aukščiausiojo lygio susitikimui Toronte, padarė išvadą, kad „ES turėtų imtis vadovaujančio vaidmens siekdama nustatyti bendrą požiūrį dėl rinkliavų ir mokesčių taikymo finansų institucijoms ir atsižvelgdama į vienodas visame pasaulyje sąlygas. ES stipriai gins savo poziciją, diskutuodama su G20 partneriais. Atsižvelgiant į tai, reikėtų išnagrinėti ir išplėtoti galimybę taikyti pasaulinį finansinių sandorių mokestį.“

Europos Parlamentas taip pat svarsto klausimus, susijusius su finansų sektoriumi ir apmokestinimu. Konkrečiai, 2010 m. kovo 10 d. rezoliucijoje Europos Parlamentas kreipėsi į Komisiją ir Tarybą, prašydamas nustatyti, kaip finansinių sandorių mokestis galėtų būti taikomas finansuojant vystomąjį bendradarbiavimą, padedant besivystančioms šalims kovoti su klimato kaita ir papildant ES biudžetą. Kai kurios valstybės narės jau ėmėsi priemonių, susijusių su bankų apmokestinimu.

Tokie svarstymai yra susiję ne tik su Europos Sąjunga. Šie klausimai atspindi globalų ir sisteminių finansų krizės ir jos pasekmių pobūdį. G20 šalys diskutavo apie naujus apmokestinimo būdus. Tačiau bendro sutarimo dėl papildomų mokestinių priemonių nėra¹. Neseniai finansinių sandorių apmokestinimo klausimas buvo plačiai aptartas JT aukšto lygio plenariniame susitikime dėl Tūkstantmečio vystymosi tikslų. Be to, JT Generalinio Sekretoriaus įsteigta Aukšto lygio klimato kaitos finansavimo patariamoji grupė taip pat nagrinėjo pajamų didinimo galimybes pagrindiniuose pasauliniu lygmeniu veikiančiuose sektoriuose, įskaitant finansų sektorių ir tarptautinio oro ir jūrų transporto sektorius.

Šiame komunikate toliau svarstomos dvi priemonės – finansinių sandorių mokestis (toliau – FSM) ir finansinės veiklos mokestis (toliau – FVM).

---

¹ Toronto aukščiausiojo lygio G20 susitikimo išvadose išdėstyta: „Sutariama, kad siekiant sumažinti finansų sistemos keliamą riziką, atgaivinti finansų sistemą arba finansuoti fondus finansų sektorius turėtų atitinkamai ir pakankamai prisidėti atlyginant bet kokią naštą, susijusią su vyriausybės pagalba (tais atvejais, kai jos įsikiša). Pripažįstame, kad šiuo atžvilgiu galima taikyti įvairius politinius požiūrius. Kai kurios šalys taiko finansų mokestį. Kitos šalys laikosi kitokio požiūrio.“

2. PAPILDOMŲ FINANSŲ SEKTORIAUS MOKESČIŲ TIKSLAI IR PAGRINDAS

Nepriklausomai nuo nagrinėjamų mokestinių priemonių, kyla klausimas, ar siekiant, kad finansų sektorius tinkamai ir pakankamai prisidėtų prie valstybės biudžeto, galima pagrįstai keisti mokesčių sistemą. Šiuo požiūriu Komisija pateikia tris pagrindinius argumentus.

Pirma, siekiant papildyti vykdomas plataus masto finansų sektoriaus reformas, taikomi mokesčiai galėtų sustiprinti finansų rinkų veiksmingumą ir stabilumą bei sumažinti jų nepastovumą ir žalingą poveikį, kylantį dėl per didelės prisiimamos rizikos. Konkrečiai, finansų sektoriuje per didelę riziką gali būti prisiimama dėl įvairių veiksnių – realios ar tikėtinos valstybės paramos (dėl kurios kyla moralinė rizika), asimetriškos informacijos ar atlyginimo sistemos, dėl kurių (įskaitant mikroekonominius pokyčius) neseniai kilo krizė. Todėl dėl finansų sektoriaus dalyvių elgesio sukuriama neigiamas šalutinis poveikis visai ekonomikai. Dėl to tokiu taisomuoju mokesčiu, jeigu jį būtų galima taikyti tokiu tikslu, būtų koreguojamas šalutinis poveikis.

Kilus finansų ir ekonomikos krizei paaiškėjo, kad kai kurios finansų sektoriaus iniciatyvos yra nesuderintos, o finansų sistemos reglamentavimo ir priežiūros sistema turi trūkumų. Todėl buvo priimtos arba rengiamos svarbios reglamentavimo reformos². Visuotinai sutariama, kad reglamentavimo ir priežiūros reformos yra būtinos siekiant sustiprinti finansų sistemos atsparumą ir stabilumą.

Komisija pasiūlė naujas krizės valdymo priemones, kuriomis siekiama pagerinti viešųjų institucijų galimybes spręsti bankų sektoriuje kylančias problemas³. Tai apimtų nacionalinių krizės sprendimo fondų, finansuojamų bankams taikomais mokesčiais, tinklo sukūrimą. Šiuo klausimu Komisija pateikė savo nuomonę neseniai parengtame Komunikate (COM(2010) 254 galutinis) ir greitai laiku pateiks išsamesnę informaciją apie savo pasiūlymus.

Papildomais mokesčiais, derinant su reglamentavimu, galima netiesiogiai prisidėti prie finansų sektoriaus stabilumo didinimo, sudarant kliūtis finansų sektoriaus dalyviams imtis tam tikros rizikingos veiklos, ir tuo pačiu gauti pajamų.

Antra, finansų sektorius yra išties atsakingas už krizę ir jos mastą bei padarinius valstybių skolų lygiui visame pasaulyje. Papildomi mokesčiai gali būti grindžiami tuo, kad kai kurios vyriausybės krizės metu šį sektorių labai parėmė, todėl jis turėtų deramai už tai atsilyginti. Papildydami fiskalinį konsolidavimą, papildomus išteklius ir ekonominį veiksmingumą, nauji finansų sektoriaus mokesčiai padėtų sukurti sąlygas darnesniai vystymuisi, kaip numatyta strategijoje „Europa 2020“.

Trečia, ES daugeliui finansinių paslaugų netaikomas pridėtinės vertės mokestis. Taip yra todėl, kad didžioji dalis iš finansinių paslaugų gaunamų pajamų yra pagrįstos gaunamu skirtumu, tad dabartiniu PVM jas apmokestinti sudėtinga.

Todėl teigiama, kad finansų sektorius galėtų sąžiningiau ir daugiau prisidėti prie valstybės finansų. Šis ginčas vyksta bendrame fiskalinio konsolidavimo kontekste tiek ES, tiek už jos ribų, ir šiuo metu pasaulyje susiduriama su mažiausiai dviem skubiais politiniais iššūkiais, darančiais svarbų poveikį biudžetui. ES prisiėmė svarbius įsipareigojimus dėl klimato

---

² Komisija išdėstė iniciatyvas Komunikate COM (2010) 301 galutinis.

³ COM (2009) 561 galutinis.

apsaugos ir vystymosi⁴. Siekiant laikytis šių įsipareigojimų reikėtų toliau ieškoti naujų pajamų šaltinių⁵.

Siekdamos išspręsti šiuos iššūkius ES valstybės narės pradeda taikyti nacionalines mokesčines priemones. Tokias priemones svarbu rengti koordinuotai, priešingu atveju, skirtingas nacionalines sistemas apmokestinus skirtingais mokesčiais, būtų sudaromos paskatos pasinaudoti mokesčių skirtumu ir dėl lėšų paskirstymo ES finansų rinkose atsirastų iškraipymų. Priėmus nekoordinuotus nacionalinius sprendimus gali būti taikomas dvigubas apmokestinimas ir finansų sektoriaus susiskaidymas, kliudantys tinkamam bendrosios rinkos veikimui.

Bet kokios galimos mokesčių priemonės turėtų būti vertinamos atsižvelgiant į platesnį kontekstą, susijusį su dabartinėmis pastangomis reformuoti finansų sektoriaus reglamentavimą, ypač atsižvelgiant į galimai didesnius kapitalo reikalavimus ir diskusijas apie galimą bankams taikomų mokesčių nustatymą. Siekiant nesukelti pavojaus gyvybingam finansų sektoriui, galinčiam tinkamai ir veiksmingai finansuoti didesnę ekonomiką, reikėtų turėti omenyje bendrą tokių priemonių poveikį (ypač jei jos nėra atidžiai koordinuojamos ir įvedamos palaipsniui).

3. FINANSINIŲ SANDORIŲ MOKESTIS (FSM)

FSM apmokestinama atskirų sandorių vertė. Siekiant kuo platesnės mokesčio taikymo aprėpties, jis turėtų būti taikomas įvairioms finansinėms priemonėms (t. y. paprastosioms akcijoms, obligacijoms, valiutomis ir išvestinėms priemonėms), net jei kai kuriuose dabartiniuose pasiūlymuose numatyta taikymo sritį sumažinti iki vienos kategorijos (pvz., mokesčio, taikomo valiutiniams sandoriams)⁶.

3.1. Pajamų aspektai

Galimos FSM pajamos ir ekonominio poveikio dydis labai priklauso nuo taikymo aprėpties ir srities (pasaulio, ES ar nacionalinis mastas) bei nuo prekybos masto atskirose mokesčių srityse. Nesant bendro sutarimo dėl tokio mokesčio taikymo, pajamos priklausytų nuo mobilios pardavimo veiklos perkėlimo. Pajamos taip pat priklausytų nuo galimybių išvengti mokesčių modifikuojant finansų produktus ir pasirenkant mokesčio tarifus.

Pasauliniu mastu apskaičiuotos mokesčinės pajamos 2006 m. būtų sudariusios apie 60 mlrd. EUR (akcijų ir obligacijų sandoriams taikant 0,1 % dydžio mokestį). Kai kuriuose tyrimuose nustatyta, kad įtraukus išvestines priemones ši suma padidėtų dešimteriopai. Tačiau yra techninių kliūčių, susijusių su išvestinėmis priemonėmis, pvz., mokesčio bazės nustatymas⁷ ir

---

⁴ Išsivysčiusios šalys Kopenhagos susitarime taip pat susitarė dėl kasmetinio 100 mlrd. USD įnašo iki 2020 m., skirto besivystančių šalių poreikiams kovojant su klimato kaita. Siekdama Tūkstantmečio vystymosi tikslų ES įsipareigojo padidinti oficialią paramą vystymuisi ir iki 2015 m. skirti 0,7 % bendrų nacionalinių pajamų; tai padvigubintų ES oficialią paramą vystymuisi nuo beveik 50 mlrd. EUR 2008 m. iki 100 mlrd. EUR 2015 m.

⁵ Komisija paskelbė Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Pasauliniu lygmeniu taikomos novatoriškos finansų priemonės“ (SEC(2010) 409 galutinis), kuriame įvertintas galimos pasauliniu lygmeniu taikomos finansų priemonės siekiant gauti pajamų, reikalingų pirmiau minėtiems iššūkiams spręsti.

⁶ Komisijos tarnybų darbiniam dokumente trumpai aptariamas mokestis, taikomas valiutiniams sandoriams. Šiame komunikate platesniu mastu taikomas FSM apima obligacijų ir išvestinių priemonių keitimo sandorius bei ne biržos išvestines priemones, įskaitant išvestinių priemonių sandorius ir realiu laiku vykdomus valiutos keitimo sandorius.

⁷ Bendro FSM atveju turėtų būti pakankamai nesudėtinga surinkti mokesčius, taikomus produktams, kuriais prekiaujama biržoje. Ne biržos išvestinių priemonių atveju mokesčių administravimas būtų

abejonių dėl apskaičiuotų pajamų tikslumo. Remiantis senesniais duomenimis, tikėtinos ir gautos pajamos labai skiriasi. Taip pat neišspręstas valiutų sandorių, apmokestinamų tik nacionaliniu mastu, klausimas⁸. Į mokesčio bazę įtraukiant tik akcijas ir obligacijas, kuriomis prekiaujama biržoje, 27 ES valstybėse narėse būtų surinkta 20 mlrd. EUR pajamų⁹. Įtraukus išvestinius produktus apskaičiuotos pajamos būtų gerokai didesnės ir kai kuriais skaičiavimais sudarytų iki 150 mlrd. EUR. Taikant 0,005 % mokesčių tik valiutų sandoriams (valiutomis, kuriomis pasaulyje prekiaujama daugiausiai), pagal 2007 m. duomenis kasmet būtų galima gauti 24 mlrd. EUR pajamų.

Didžioji gaunamų pajamų dalis būtų surenkama tik keliose šalyse, kuriose plačiausiai vykdoma prekybos veikla. Įtraukus išvestines priemones toks netolygus pasiskirstymas dar labiau padidėtų. Kita vertus, dėl šios priežasties būtų sunkiau susitarti dėl mokesčio, nes mokesčių turėtų taikyti visos šalys, nors tik kelios šalys gautų pajamų. Kita vertus, galima teigti, kad viso pasaulio investuotojai naudojami pagrindinėmis rinkomis. Todėl mokesčines pajamas didina visi naudotojai ir tokia sistema tampa globali. Dėl šios priežasties FSM gali būti geru pajamų šaltiniu pasaulio lygmeniu.

Tačiau svarbu atsižvelgti į ekonominę mokesčio naštą. Bendru atveju, finansų sektoriui taikomi mokesčiai yra susiję su tam tikru pajamų perskirstymu – iš bankų akcininkų, valdytojų ar rinkos dalyvių plačiai visuomenei. Iš dalies mokesčių našta gali būti perkeliama užsakovams ir vidutiniams klientams, tačiau tai priklauso nuo mokesčių mokėtojų galimybių išvengti mokesčio. Netiesiogiai mokesčiai taip pat padidintų kapitalo sąnaudas vyriausybės ir bendrovėms. Tačiau empirinių duomenų apie faktinį taikymą nėra.

3.2. Poveikis rinkos veiksmingumui ir ekonominiam stabilumui

Vienas iš FSM pagrindžiančių argumentų – kad jį taikant būtų galima pritaikyti principą „teršėjas moka“ ir tai padėtų internalizuoti galimą neigiamą finansų sektoriaus veiklos pašalinį poveikį. Teigiama, kad plačiu mastu taikant FSM būtų galima stabilizuoti finansų rinkas ribojant trumpalaikę spekuliacinę prekybą ir taikant nuobaudas nepageidaujamiems finansų rinkos sandoriams, ypač dažniems trumpalaikio pobūdžio prekybos sandoriams (angl. *high frequency trading*).

Reikėtų atsižvelgti į keletą aspektų. Pirma, veiksmingumo padidėjimas nėra garantuotas, nes dėl mokesčių gali labiau kisti kainos ir sumažėti likvidumas, pvz., tose rinkose, kurios naudojamos siekiant išvengti rizikos. Antra, nors abejojama trumpalaikio pobūdžio sandorių (angl. *high speed trading*) poveikiu ekonomikai, šią veiklą reikėtų išnagrinėti kaip pagrindinį neigiamo šalutinio poveikio veiksnį krizės atveju. Trečia, FSM apmokestinamos bendros sandorių vertės. Atsižvelgiant į tai, kad FSM taikomas sandoriams, o ne pridėtinei vertei, jis yra kumuliacinis. Produktams, kuriais prekiaujama dažniau, teks didesnė mokesčių našta.

Idealiu atveju, siekiant didesnio veiksmingumo, FSM turėtų būti taikomas „žalingiems“ arba ypač spekuliaciniams sandoriams. Realybėje sunku atskirti tokius sandorius nuo „įprastų“ sandorių. Todėl siekiant veiksmingumo FSM turėtų būti taikomas kuo platesniu mastu.

---

sudėtingesnis, bet įmanomas, atsižvelgiant į stiprėjančią privalomos registracijos tendenciją ir Komisijos reglamento pasiūlymą dėl išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorių šalių ir sandorių duomenų saugyklų COM(2010) 484/5.

⁸ Vadovaujančios grupės finansinių sandorių ir vystymosi darbo grupės ekspertai dėl kelių priežasčių rekomendavo valiutų sandoriams mokesčių taikyti pasauliniu mastu.
<http://www.leadinggroup.org/article668.html>.

⁹ Daromos prielaidos, kad prekybos apimtis sumažės 30 % obligacijų atveju ir 20 % akcijų atveju.

Geografinio perkėlimo riziką būtų galima sumažinti tinkamai nustačius siaurai taikomą FSM¹⁰. Bet jei mokestis taikomas tik kai kuriems sandoriams, jis iškraipytų finansinį tarpininkavimą, nes būtų sudaromos palankesnės sąlygos tam tikrai veiklai, kuriai netaikomas FSM. Be to, priklausomai nuo nustatyto FSM, būtų sukurta galimybių jo išvengti modifikuojant ar pakeičiant finansinius produktus.

Siekiant veiksmingai sumažinti veiklos sritis, kurios gali daryti neigiamą šalutinį poveikį, mokestis turėtų būti taikomas visuose finansų centruose. Tokie pasauliniai centrai yra labai susiję, tad bendrovės, pakeisdamos vieną centrą kitu, patiria nedidelių sąnaudų. Be to, dauguma finansų bendrovių veikia per pasaulines patronuojamąsias bendroves. Todėl tai, kad siekiant veiksmingai taikyti ir gauti pajamų FSM turi būti taikomas plačiu mastu, reiškia, kad siekiant sumažinti perkėlimo arba vengimo riziką reikia pakankamo pasaulinio koordinavimo.

3.3. Vertinimas

Pasauliniu mastu FSM būtų tinkamas pasirinkimas siekiant gauti pajamų, ypač gauti pajamų pasaulinės politikos tikslams finansuoti. Siekiant veiksmingo ir teisingo taikymo, dalyvaujančios šalys turėtų siekti susitarti dėl pasaulinio finansavimo priemonių, kurios būtų priimtinos visoms šalims. Siekdama sudaryti tokį susitarimą, Komisija ketina toliau bendradarbiauti su tarptautiniais partneriais, ypač su G20 šalimis.

Finansinių sandorių mokestis gali būti taikomas tik ES lygmeniu. Tačiau reikėtų turėti omenyje, kad finansų sektorius yra pasaulinis ir visus labai susiejantis. Finansinė veikla yra sutelkta keliuose finansų centruose – tiek ES, tiek ir už jos ribų, ir šie centrai konkuruoja pasaulio rinkoje. Finansai yra sudėtinga ir kintanti sritis, o pagrindiniai veikėjai turi galimybių ieškoti naujų, novatoriškų verslo sprendimų ir struktūruoti finansinius sandorius.

4. FINANSINĖS VEIKLOS MOKESTIS

Dar viena galima priemonė, skirta patobulinti finansų sektoriaus apmokestinimą ir sumažinti galimą neigiamą šalutinį poveikį yra TVF pasiūlytas finansinės veiklos mokestis (toliau – FVM). Jeigu šis mokestis (toliau – pridėjimo metodu taikomas FVM) būtų taikomas plačiausiai, jis būtų taikomas bendram pelnui ir atlyginimams. Jis taip pat gali būti taikomas konkrečioms pajamoms ir (arba) rizikai¹¹. Priešingai nei FSM atveju, kuomet kiekvienas rinkos dalyvis apmokestinamas pagal jo sandorius, FVM taikomas bendrovėms. Šiuo atveju nagrinėjamas pridėtinu metodu taikomas FVM.

4.1. Pajamų aspektai

G20 šalims pateiktoje TVF ataskaitoje nurodyta, kad 22 šalims taikant 5 % FVM (skaičiuojamą pridėtinu metodu), būtų gaunamos pajamos, vidutiniškai atitinkančios 0,28 % BVP¹². Siekiant apskaičiuoti absoliučius dydžius, taikant šalies lygmens skaičiavimus BVP daliai apskaičiuotos 22 šalių pajamos iš FVM (skaičiuojant pridėtinu metodu) sudarytų apie 75 mlrd. EUR. 27 ES valstybėse narėse tokios pajamos sudarytų iki 25 mlrd. EUR

---

¹⁰ Taikymas priklausys nuo tikslios mokesčio bazės. Pavyzdžiui, mokestis gali būti taikomas valiutų sandoriams arba akcijoms ir obligacijoms.

¹¹ Pastarieji du variantai yra išsamiai aptartos pridedamame Komisijos tarnybų darbiniam dokumente.

¹² TVF (2010) Finansų sektoriaus apmokestinimas. TVF ataskaita G20 šalims ir pagrindžianti medžiaga

Geografinis pajamų pasiskirstymas didele dalimi atspindėtų finansų sektoriaus pasiskirstymą ES. Tačiau pajamos nebūtų tokios koncentruotos kaip FSM atveju. Taip yra todėl, kad apmokestinama ne finansinė veikla, kuri daugiausia vykdoma finansų centruose, o atlyginimai ir pelnas, kurie pasiskirstę tolygiau. Tokiu požiūriu FVM yra labiau tinkamas pajamoms nacionalinio konsolidavimo tikslais rinkti, o tai daugelyje valstybių narių yra skubi užduotis.

Kalbant apie ekonominę naštą, poveikis priklauso nuo konkretaus mokesčio pobūdžio. Tačiau empirinių duomenų apie faktinį FVM taikymą nėra. Jei mokestis būtų perkeliamas klientui, atsižvelgiant į tai, kad verslo klientams nėra taikoma atskaita, mokesčio našta iš dalies tektų finansinių paslaugų naudotojams.

4.2. Poveikis rinkos veiksmingumui ir ekonominiam stabilumui

Poveikis finansinei veiklai priklauso nuo mokesčio pobūdžio. Taikant FVM pagal pridėtinį metodą, rinkos, kurioje veikia finansų institucijos, struktūra nebūtų tiesiogiai keičiama, nes pajamos apmokestinamos nepriklausomai nuo to, kaip jos gaunamos. Šiuo požiūriu tokiu taikymu nediskriminuojami skirtingi produktai ir jis nepriklauso nuo apyvartos lygio. Tai yra svarbus aspektas ES lygmeniu, nes taikant šį mokestį galima gauti pajamų ir išspręsti kai kurias šiuo metu svarbias problemas, susijusias su finansinių paslaugų apmokestinimu.

Taikant FVM apmokestinamos bendros finansų institucijų verslo veiklos pajamos. Šiuo požiūriu mokestis taikomas visai veiklai, ne tik prekybai. Jį taikant nesikeičia finansinių priemonių kaina, todėl nėra daromas poveikis pačiai rinkos struktūrai. Tai reiškia, kad šis mokestis nedaro tiesioginio poveikio trumpalaikio pobūdžio prekybai.

FVM papildytų esamas pelno perkėlimo iniciatyvas perkeliant pajamas arba atlyginimus iš ES. Tačiau atsižvelgiant į mokesčio bazę ir bendrą finansų bendrovių poreikį atlikti pagrindinę veiklą klientų gyvenamojoje vietoje, gali sumažėti paskatų iškelti veiklą į kitą vietą. Tokią tendenciją atsveria tai, kad dėl techninės pažangos finansų sektoriaus judumas gali padidėti. Galiausiai, atskirose valstybėse narėse nustačius FVM gali būti iškraipoma vidaus rinka, o tai neatitiktų poreikio užtikrinti vienodas sąlygas visose valstybėse narėse.

4.3. Vertinimas

Pridėtinu metodu taikomas FVM gali būti laikomas pakaitiniu mokesčiu, taikomu finansų sektoriaus bendrovės sukurtai pridėtinei vertei¹³. Tačiau, jei šis mokestis taikomas papildant dabartinį PVM, siekiant suderinti abu mokesčius reikia išspręsti kai kuriuos techninius klausimus. Komisijos nuomone, FVM galimybę reikėtų įvertinti ES kontekste. Tai turėtų apimti galimo konkurencinio poveikio vertinimą ir tai, ar tokį poveikį atsveria galimas bendrovės nenoras perkelti veiklą į kitą vietą.

5. BENDROS IŠVADOS IR VEIKLOS GAIRĖS

Šiuo metu pasaulyje sprendžiamos svarbios problemos, be to visos ES valstybių biudžetams daromas vis didesnis spaudimas. Susiduriama su daugeliu skirtingų iššūkių. Jie susiję su poreikiu gerinti finansų sektoriaus stabilumą ir veikimą, siekiant sumažinti neigiamą poveikį

---

¹³ Kadangi jis taikomas atlyginimams, pridėtinės vertės pakaitalas gali būti tinkamas sprendimas, taikomas neapmokestinant finansų sektoriaus PVM. Tačiau siekiant jį suderinti su esama PVM sistema, reikia išspręsti kai kuriuos prieštaravimus.

visai ekonomikai, poreikiu konsoliduoti valstybės finansus (kuriems finansų krizė turėjo įtakos), tuo pačiu įgyvendinant įsipareigojimus besivystančioms šalims ir sprendžiant klimato kaitos ir pasaulio išteklių mažėjimo problemas.

Siekiant išspręsti minėtus iššūkius reikėtų peržiūrėti finansų sektoriaus veiklos apmokestinimą. Šis sektorius turėtų tinkamai ir pakankamai prisidėti prie valstybės biudžeto finansavimo; galima pagrįstai teigti, kad jo finansinis įnašas turėtų būti didesnis už dabartinį. Tai grindžiama tuo, kad šio sektoriaus padėtis ekonomikoje yra ypatinga (tai tapo akivaizdu ekonomikos krizės metu), be to kai kurioms šio sektoriaus paslaugoms netaikomas PVM.

Bet kurio kito su finansų sektoriaus apmokestinimu susijusio veiksmo atveju Komisija atsižvelgs į poreikį sukurti teisingo ir subalansuoto finansų sektoriaus apmokestinimo sąlygas, prisidėdama prie vienodų sąlygų kūrimo tarptautinės rinkos finansų sektoriuje, tiek atsižvelgdama į ne finansų sektorius, tiek ir į vidaus veiksnius, siekdama sumažinti dabartinius iškraipymus, susijusius su PVM netaikymu finansinėms paslaugoms ir sumažinti galimą dvigubą tarpvalstybinį apmokestinimą. Ji taip pat sieks geresnio reglamentavimo principų ir aiškesnės bei paprastesnės finansinių paslaugų aplinkos, vadovaudamasi išsamiu esamų ir rengiamų nacionalinių sistemų tyrimu ir pasekmėmis vidaus rinkos veikimui. Be to, Komisija atsižvelgs į bendros šio sektoriaus reglamentavimo reformos kumuliacinį poveikį.

Bendrai vertinant novatoriški finansavimo mechanizmai ir nauji finansų sektoriaus mokesčiai gali būti svarbus elementas sprendžiant dabartines pasaulines ir Europos problemas. Kaip minėta pirmiau, FSM yra geriausia priemonė siekiant gauti pajamų pasauliniu mastu. Reikėtų nustatyti tokį pasaulinių finansinių sandorių mokestį, kurį taikant būtų gaunama pakankamai pajamų ir daromas mažiausias neigiamas ekonominis poveikis. Komisija G20 lygmeniu remia tolesnį FSM tyrimą ir vystymą bei galimus jo variantus ir sieks susitarti su svarbiausiais tarptautiniais partneriais. Atsižvelgiant į iki šiol atliktus tyrimus, FSM yra mažiau tinkamas taikyti visos ES lygmeniu, nes kyla didelė veiklos perkėlimo rizika, o tai sumažintų galimybes gauti pajamų.

Šiame etape, Komisijos manymu, ES lygmeniu geriau taikyti finansinės veiklos mokestį. Šis variantas galėtų būti taikomas dabartinei finansų sektoriuje galiojančiai PVM išimčiai ir jį taikant būtų gaunamos didelės pajamos. Atsižvelgiant į šio mokesčio novatorišką pobūdį, reikėtų techniškai įvertinti jo įgyvendinimo galimybes.

Atsižvelgdama į minėtas išvadas Komisija nedelsdama pradės išsamų poveikio vertinimą, kuriame bus toliau nagrinėjami kiekvienas iš šių variantų, siekdama iki 2011 m. vasaros pateikti tinkamus pasiūlymus dėl politikos veiksmų.